

TÍÐINDI

Skúlaleiðararnir:

Meira eftirútbúgving

Pisa-kanningin sigur ikki allan sannleikan um føroyska skúlan, men vit kunnu tó ikki bara forkasta hana, alla sum hon er, heldur Hanus Joensen, formaður fyri føroysku skúlaleiðararnar.

Ingolf S. Olsen

Meira eftirútbúgving og betri møguleikar at fara út í heim at nema sær vitan og royndir er vegurin fram at betra frálærana og førleikarnar hjá næmingunum í føroyska fólkskúlanum. Og tað skal verða lættari at fara undir nýggjar undirvísingarverkætlanir.

Tað sigur Hanus Joensen, stjóri á Kommunuskúlanum í Havn og formaður í Skúlaleiðarafelag Føroya.

Skúlaleiðarafelagið var millum tey fyrstu, sum Bjørn Kalsø, mentamálaráðharri, kallaði til fundar, eftir at Pisa 2012-kanningin varð almannakunngjørd 3. desember.

– Tað er longu sagt nógv um, at kanningin skal takast við fyrivarni, og tað skal hon eisini, men hon er í øllum førum góð á tann hátt, at hon setur fokus á skúlan. Vit kunnu heldur ikki bara kasta hana burtur og siga, at hon onki hevur upp á seg, tí hon verður jú brúkt alla aðra staðir, staðfestir Hanus Joensen.

Føroyska Pisa-kanningin fevnir um allar 9. floks-næmingar í einum árgangi, meðan flokkarnir í størri londum verða valdir út og fáa tað vita, langt áðrenn sjálva kanningina. Tað kann hava rætttiliga stóra ávirkan á samanberingargrundarlagið, vísir Hanus Joensen millum annað á.

Støðið ov lágt

Men hóast fyrivarnini tekur hann Pisa-úrslitið fyri fult.

– Um nakar heldur, at kanningin sigur allan sann-

leikan um føroyska skúlan, so er tað stak óheppið. Føroyski skúlin hevur eisini nógv sera góðar dygdir, sum ikki verða máldar í Pisa. Men hinvegin kunnu vit ikki snakka okkum burtur úr, at fakliga støðið í føroyska skúlanum er ikki nóg høgt, og tað mugu vit gera okkurt við, sigur hann.

Og tað er meira eftirútbúgving, sum skal til, heldur Hanus Joensen.

– Tað nyttar onki bara at leggja fleiri tímar afturat undirvísingini, hvørja ferð vit síggja, at okkurt er galið. Dygdin í undirvísingini skal lyftast, og tað gerst bara við eftirútbúgving og betraðum møguleikum at sleppa út um landoddarnar at síggja, hvussu tey gera aðra staðir, sigur hann.

– Tað er gamaní, at vit hava ein inkluderandi skúla, men bara at staðfesta tað, og so onki annað gera, gevur onga meining. Pisa-kanningin vísir eisini, at okkara góðu næmingar ikki eru nóg góðir, og at tey, sum hava tørv á meira tíð og hjálp, ikki fáa tað, tey hava brúk fyri. Generelt hava útryðjurnar tað ikki so gott í skúlahøpi, og Føroyar eru jú ein útryðja, allar sum tær eru, staðfestir Hanus Joensen.

Útbúgva breitt

Hann sigur, at tað er neyðugt at eftirútbúgva lærarar í øllum lærugreinum.

– Myndugleikarnir hava longu ásanna, at eftirútbúgving er alneyðug, og ymiskt er sett í gongd. Læraraútbúgvingin er uppstigað til bachelor, og tað er gott. Men Nám hevur ov lítið av pengum, og tí eru tað bara stutt eftirútbúg-

- Um hildið verður, at úrslitið av Pisa-kanningini er allur sannleikan um føroyska skúlan, er tað óheppið. Men vit kunnu ikki snakka okkum burtur úr, at fakliga støðið í skúlanum ikki er nóg gott. Tað er naivt at halda, at skúlin bara skal standa í stað. Vit mugu gera tingini øðrvísið og betri, sigur Hanus Joensen, skúlastjóri á Kommunuskúlanum í Havn og formaður í Skúlaleiðarafelag Føroya

Mynd: Álvur Haraldsen

ingarskeið, tey kunnu bjóða. Vit hava brúk fyri, at lærarar í størri mun kunnu brúka ta tíð, sum er neyðug til at eftirútbúgva seg. Tað inniber eisini møguleika fyri at arbeiða niðursetta tíð eina tíð og stuðul til fjarlestur og ferðaúrreiðslur, um eftirútbúgvingin verður tikin uttanlands, sigur Hanus Joensen.

Sjálvrur var hann fyri nøkrum árum síðani á lærda háskúlanum í Linköping í Svøríki og tók eftirútbúgving innan leiðslu.

– Tað gav mær ótrúliga nógv, og tað hevur sera stóran

týðning, at møguleikin at fara út í fremmant umhvørvi at læra og uppliva er til staðar, sigur hann.

Pengar á borðið

Tað skulu við øðrum orðum pengar á borðið, um nakað munagott skal gerast við góðskustøðið í føroyska fólkskúlanum.

– Alt nýtist ikki at kosta so nógv, men skal skúlin veruliga lyftast, so mugu vit vera til reiðar at gjalda fyri tað. Eg haldi eisini, at eg merki, at politikararnir vilja gera ta íløguna. Vit í skúla-

leiðarafelagnum hava í øllum førum ein góðan dialog við Mentamálaráðið og politisku skipanina annars, sigur Hanus Joensen.

Í Skúlaleiðarafelag Føroya hava tey tó ikki roknað upp á, hvussu stór iløga í pengum er neyðugt fyri at gera nakað, ið veruliga munar innan skúlans gátt.

– Vit mugu eftirútbúgva breitt, bæði fakliga og námsfrøðiliga. Og ikki minst leiðslurnar. Læraraútbúgvingin hevur nú eina breyt við leiðslu, og ætlanir eru um at víðka hana, so hon eisini kann taka

liðugt útbúnað lærarar inn til eftirútbúgving. Tað er gott. Men at seta prís á, hvat tað kostar at fáa ein betri skúla, tað dugi eg ikki, sigur Hanus Joensen.

– Men meirjáttanir við ongum skipanarbroytingum vísa seg ikki einsamallar at vera svarið. Tí eigur tað eisini at gerast lættari og meira eggjandi hjá lærarum og leiðslum at fara undir nýggjar undirvísingarverkætlanir við øðrvísi námshættum og hugburði, sigur hann.

MÁLRAÐ

Hvussu orða vit okkum á rættan hátt

MARJUN ARGE SIMONSEN

Bókin er at fáa í bókhandlum kring landið

129 Krónur

MÁLRAÐ
Hvussu orða vit okkum á rættan hátt

MARJUN ARGE SIMONSEN
Sosialurin